

สรุปและข้อ เสนอแนะ

ด้วยกุ้งทะเล เป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญอันดับสูงในปัจจุบัน จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ พบว่า ทั้งด้านการผลิตหรือการจับและเพาะเลี้ยงกุ้ง และด้านการตลาดมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ดังนั้น เกี่ยวกับข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ จึงใคร่ที่จะกล่าวถึง เฉพาะข้อคิดเห็นอันเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อที่จะได้พิจารณาไปแก้ไข ปรับปรุงและส่งเสริมต่อไปดังนี้.-

๗.๑ ปัญหาในกวมผลิตกุ้ง

๗.๑.๑ ปัญหาในการผลิตกุ้งจากทะเล

อาชีพทำประมง เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยธรรมชาติเป็นอย่างมาก ถึงแม้ว่าในท้องทะเลที่กว้างใหญ่ไพศาลจะได้เป็นที่อยู่อาศัยและแหล่ง เจริญพันธุ์ของสัตว์น้ำต่าง ๆ เช่น กุ้ง ปลา ฯลฯ จำนวนมากมายก็ตาม แต่สัตว์น้ำต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ใช้ว่าจะมีชุกชุมไปเสียทุกหนทุกแห่งไม่ ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในใต้ท้องทะเล ทิศทางของกระแสน้ำและลม เป็นต้น การออกไปจับกุ้งและปลาของชาวประมงในครั้งหนึ่ง ๆ จึงเป็นเรื่องของโชคกลางไม่แน่นอนได้ผลผลิตมากน้อยแตกต่างกันไปตามแหล่งที่จะออกไปจับ ระยะเวลาและขนาดของเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ ซึ่งในการทำประมงจับกุ้ง พอจะกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้ คือ.-

๑) ปัญหาความอุดมสมบูรณ์ของกุ้งลดน้อยลง

ปริมาณผลผลิตกุ้งจากทะเล ถึงแม้ว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นอยู่ทุกปีก็ตาม แต่ถ้าหากได้พิจารณาถึงอัตราการผลิตแล้ว พบว่ากลับมีแนวโน้มที่ลดลง กล่าวคือ ในช่วง ๕ ปี จากปี ๒๕๐๘ ถึง ๒๕๑๒ ได้มีผลผลิตเพิ่มจาก ๓๕,๒๔๔ ตัน มาเป็น ๕๘,๓๑๓ ตัน โดยมีจำนวนเพิ่มเฉลี่ยปีละ ๑๓.๘% แต่ในช่วง ๕ ปี หลังต่อมาจากปี ๒๕๑๒ ถึง ๒๕๑๖ ได้มีผลผลิตเพิ่มจาก ๕๘,๓๑๓ ตัน มาเป็น ๗๗,๕๒๔ ตัน หรือมีอัตราการเพิ่มเฉลี่ยปีละ ๖% ดังรายละเอียด

ที่ได้เสนอไว้ในตารางที่ ๔ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ อาจจะสืบเนื่องจากบริเวณน่านน้ำในอ่าวไทย ที่จะทำให้ประมงได้มีจำกัด แต่จำนวนเรือและเครื่องมือที่ทำประมงได้มีเพิ่มมากขึ้นอย่างมาก ซึ่งจากการกะประมาณในปี ๒๕๑๓ ได้ประมาณว่ามีเรือประมงในอ่าวไทยประมาณถึง ๒๗,๕๒๑ ลำ^๑ (ยังไม่รวมถึงเรือเล็กเรื่อน้อยซึ่งชาวประมงตามหมู่บ้านชายฝั่งยังใช้อยู่) และถ้าหาก ยังให้มีการเพิ่มเรือประมงมากขึ้นต่อไปอีก โดยมีได้หันเหให้ชาวประมงหันไปทำประมงน้ำลึก ในน่านน้ำสากลกันมากขึ้นแล้ว ในอนาคตอันใกล้นี้จะมีผลทำให้ความสมดุลของสัตว์น้ำไม่ว่าจะเป็นกุ้งหรือปลา ที่มีอยู่ในอ่าวไทยสูญสิ้นไปได้ ซึ่งจะ เป็นอันตรายอย่างใหญ่หลวงมาสู่เศรษฐกิจ ของประเทศ และชาวประมงเองด้วย

นอกจากนี้มิสาเหตุเกี่ยวกับภาวะแวดล้อมเป็นพิษ อันเนื่องจกาน้ำเสียมีเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพราะได้มีการอนุญาตให้มีการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมต่าง ๆ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงงานสารเคมีต่าง ๆ โรงงานกระดาษ เป็นต้น ตามริมฝั่งแม่น้ำ ลำคลอง โดยมีได้หา ทางป้องกันไม่ให้โรงงานเหล่านี้กำจัด หรือกรองของเสียจากการผลิตเสียก่อนที่จะปล่อยถ่ายเท ลงสู่แม่น้ำ น้ำในแม่น้ำลำคลองต่าง ๆ จึงเจือปนไปด้วยสารที่มีพิษและ เมื่อน้ำจากแม่น้ำไหลออก สู่ทะเลในเวลาต่อมาย่อมทำให้เกิดอันตรายต่อการเจริญเติบโตของกุ้งและสัตว์น้ำต่าง ๆ มากมาย

๒) ปัญหาเขตน่านน้ำไม่แจ้งชัด

เนื่องจากอาณาเขตน่านน้ำของไทยนั้น ได้มีบริเวณส่วนหนึ่งติดกับน่านน้ำ ของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า เขมร และเวียดนามใต้ การออกไปลากกุ้งและปลา ของชาวประมงในน่านน้ำของไทยใกล้เขตแดนของประเทศเพื่อนบ้านดังกล่าว มักจะถูกจับกุมใน ข้อหาล่วงล้ำน่านน้ำเสมอ อันเป็นเหตุให้เกิดกรณีพิพาท และชาวประมงต้องสูญเสียทรัพย์สิน อยู่เนือง ๆ โดยเฉพาะประเทศเวียดนามใต้ ซึ่งได้ใช้กิลลิทธิขยายเขตน่านน้ำของตนออกไป จากเขตที่เป็นข้อกำหนดสากล ปัจจุบันหลายประเทศได้ประกาศขยายเขตน่านน้ำเป็น ๒๐๐ ไมล์

^๑ เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. กรมประมง. สถิติการประมงทะเล ๒๕๑๔

ทำให้ชาวประมงที่เคยออกไปหากินในบริเวณดังกล่าวไม่สามารถจะออกไปลากกุ้งและปลาได้

๓) ปัญหาเรื่องประสิทธิภาพของเรือ และ เครื่องมืออุปกรณ์

ดังได้กล่าวให้ทราบแล้วว่า การทำประมงจับกุ้งในทะเลนั้นมีลักษณะของการประกอบการแตกต่างกันออกไป การทำประมงชายฝั่ง โดยเฉพาะพวกอวนรุน จะเป็น การประกอบการของชาวประมงขนาดเล็ก ใช้เครื่องมืออุปกรณ์ง่าย ๆ ซึ่งไม่ต้องลงทุนมากนัก ชนิดของเครื่องมือประเภทนี้ เป็นการประกอบการขนาดเล็ก เพียงเพื่อเลี้ยงชีพในครอบครัว เป็นหลักใหญ่ การที่จะหาทางให้ชาวประมงพวกนี้ได้ปรับปรุงมาใช้เครื่องมือที่ทันสมัยขึ้นกว่า เดิม และขยายการประกอบการให้ใหญ่ขึ้นจึงเป็นเรื่องลำบาก เพราะชาวประมงประเภทนี้ ขาดแคลนเงินทุนอยู่มาก สำหรับการทำประมงอวนลากและอวนลอยกุ้งนั้น แม้ว่าส่วนใหญ่จะเป็น การประกอบการในรูปของธุรกิจที่ใหญ่กว่าในรูปแรกและในบางรายจะมีเรือประมงนับ ๑๐ ลำก็ตาม แต่ความสามารถของเรือประเภทนี้ใช้ลากกุ้งและปลาอยู่ในบริเวณอ่าวไทย หรือน่านน้ำในเขตใกล้เคียงเท่านั้น และปล่อยให้ลูกจ้างประจำเรือออกไปจับปลาตนเอง โดยมอบหมายให้ "ไต" เป็นผู้ควบคุมดูแลแทน ซึ่งปริมาณผลผลิตกุ้งและปลาที่ได้ออกไปจับใน ทะเลลึกเขตน่านน้ำสากลไม่ได้ แต่การที่จะทำเช่นนั้นได้ จะต้องเป็นเรือประมงขนาดใหญ่มี เครื่องมือที่ทันสมัย เช่น เครื่องมือตรวจจับฝูงปลา วิทยุติดต่อชายฝั่ง และต้องการเงิน ลงทุนสูง ซึ่งถ้าเป็นชาวประมงธรรมดาก็คงยากที่จะไปแสวงหาเงินลงทุนจำนวนมาก ๆ ได้นอกเสียจากว่าจะได้หาทางให้มีการลงทุนร่วมกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งถ้าหาก กิจการประมงในบ้านเราสามารถพัฒนาไปจนถึงขั้นนี้ได้แล้ว คาดว่าผลผลิตที่จะได้รับในปีหนึ่งๆ นั้น จะต้องเพิ่มขึ้นอย่างมากมาย

๔) ปัญหาน้ำแข็งมีไม่พอเพียงและต้องซื้อในราคาสูง

การนำเรือออกไปลากกุ้งหรือปลาในแต่ละเที่ยว ชาวประมงจะต้อง เตรียมน้ำแข็งสำหรับไว้แช่กุ้งหรือปลาที่จับได้ไปด้วย เช่น ถ้าเรือประมงขนาด ๔๐-๕๐ ตันกรอส จะต้องใช้น้ำแข็งประมาณเที่ยวละ ๑๕๐-๓๐๐ ชอง ซึ่งในบางท้องที่มีเรือไป เทียบท่ามาก เนื่องจากเป็นแหล่งที่อยู่ใกล้และสะดวกในการขนถ่ายกุ้งและปลา ชาวประมง จะต้องประสบกับปัญหาน้ำแข็งมีไม่เพียงพอแก่ความต้องการ เนื่องจากมีโรงงานน้ำแข็งน้อย

ประกอบกับทางราชการมีระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการขนย้าย ทำให้ไม่สามารถจะจัดตั้งโรงน้ำแข็ง หรือการขนย้ายข้ามเขตได้อย่างเสรี จึงต้องเสียเวลาจอดเรือรอคอยน้ำแข็งเป็นวัน ๆ กว่าจะได้น้ำแข็งตามต้องการและน้ำแข็งที่ซื้อได้มีราคาสูงกว่าราคาขายทั่ว ๆ ไปด้วย

๕) ปัญหาน้ำมันมีไม่พอเพียง

ปริมาณน้ำมันที่ใช้ในการลากกุ้ง ในแต่ละเที่ยวของเรือประมงแตกต่างกันไปตามชนิดของเครื่องมือ น้ำมันที่ต้องใช้มากเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงจำพวกโซล่า ซึ่งจากการศึกษาของแผนกสถิติ กรมประมง พบว่าเรือประมงประเภทต่าง ๆ เช่น เรืออวนลากแผ่น-เข้ ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงประมาณเที่ยวละ ๑,๕๕๐ ลิตร เรือลากอวนคู่ (๒ ลำ) ต้องใช้ประมาณเที่ยวละ ๒,๗๑๐ ลิตร เรืออวนลากคานเท่ง ใช้ประมาณเที่ยวละ ๕๕ ลิตร เป็นต้น เมื่อรวมเป็นปริมาณความต้องการน้ำมันเชื้อเพลิงในปีหนึ่ง ๆ ประมาณ ๕๕-๖๐ ล้านลิตร และเนื่องจากในช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ได้เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันขึ้นทั่วโลก ทำให้สถานีจำหน่ายน้ำมันตามท่าเรือต่าง ๆ มีน้ำมันโซล่าจำหน่ายแก่เรือประมงน้อยลง และมีราคาสูงกว่าที่ควบคุม ทำให้เรือประมงไม่สามารถออกทะเลได้ตามปกติ

๖) ปัญหาเกี่ยวกับเครื่องมือและวัสดุที่ใช้ทำการประมงมีราคาสูง

เครื่องมือทำการประมงไม่ว่าจะเป็นพวกเครื่องยนต์ อวนประเภทต่าง ๆ จะต้องสั่งซื้อเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งจะต้องเสียค่าภาษีนำเข้าแก่รัฐบาลจำนวนหนึ่ง โดยเฉพาะพวกเครื่องมืออวนต่าง ๆ รัฐบาลได้เก็บภาษีสูงกว่าปกติ ทั้งนี้เพื่อให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมการผลิตภายในประเทศ แต่อวนที่ผลิตภายในประเทศไม่ได้มาตรฐาน ขำรุดเสียหายง่าย ทำให้ชาวประมงไม่นิยมใช้ และเมื่อต้องซื้ออวนที่สั่งเข้ามาจากต่างประเทศ จึงต้องเสียค่าใช้จ่ายสูงขึ้นมา

๗) ปัญหาความต้องการสินเชื่อ

ชาวประมงต้องการสินเชื่ออย่างมากเช่นเดียวกับเกษตรกรทั่ว ๆ ไป แต่สถาบันการเงินหรือธนาคารให้ความช่วยเหลือได้น้อยมาก และไม่ทั่วถึง เพราะชาวประมงไม่ได้รวมกันในรูปแบบของนิติบุคคล หรือกลุ่มชาวประมง ผู้ที่เดือดร้อนจึงต้องหันไปพึ่งพาอาศัยพ่อค้าตามแพปลา ซึ่งบางครั้งนอกจากจะต้องเสียดอกเบี้ยในราคาแพงแล้ว ยังถูกพ่อค้าเอา-

เปรียบเทียบในเรื่องการรับซื้อสินค้าสัตว์น้ำจากชาวประมงด้วย

๗.๑.๒ ปัญหาในการผลิตจากการเลี้ยงกุ้ง

ในด้านการเลี้ยงกุ้ง ดังจะเห็นได้ว่าการทำนากุ้งที่เป็นอยู่ในประเทศไทย มีวิธีการเลี้ยงตามธรรมชาติโดยเริ่มจากการเอาน้ำทะเลเข้าไป เก็บกักไว้ในแปลงนา ลูกกุ้งที่ติดมากับน้ำทะเลจะเข้ามาอาศัยเจริญเติบโตจนกระทั่งมีขนาดใหญ่พอที่จะจับได้ก็จับมาจำหน่าย สำหรับปัญหาการเลี้ยงกุ้งในลักษณะของอุตสาหกรรมการประมงเริ่มจะมีรายแรกในประเทศไทย คือ รายของบริษัท สหมารินโปรดักท์ จำกัด ฉะนั้น ปัญหาต่าง ๆ จึงยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากบริษัท เริ่มทำการเลี้ยงเป็นครั้งแรก ส่วนการเลี้ยงตามธรรมชาติพอจะกล่าวถึงปัญหาต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังต่อไปนี้ คือ --

๑) ปัญหาลักษณะที่ตั้ง

ลักษณะของที่ตั้งนากุ้ง เป็นสิ่งสำคัญที่สุด ลักษณะของดิน ความเหมาะสมของน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิตและความเหมาะสมของดินฟ้าอากาศ เป็นสิ่งที่ช่วยให้การทำนากุ้งประสพผลดีหรือไม่ดี ทั้งนี้ เพราะลักษณะของดินนั้นควรจะเป็นดินเหนียวปนทรายเพื่อการเก็บกักน้ำได้ดี และไม่ทำให้คันน้ำเร็ว ความเหมาะสมของน้ำและระดับน้ำขึ้นลง ตลอดจนถึงความเค็มของน้ำที่เหมาะสมแก่การเลี้ยงกุ้ง นอกจากนี้ถ้าแหล่งการทำนากุ้งอยู่ในบริเวณป่าชายเลนแล้ว จะเป็นแหล่งที่มีลูกกุ้งอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติ และความเหมาะสมของดินฟ้าอากาศ จะช่วยให้แหล่งน้ำเป็นแหล่งที่มีอาหารอุดมสมบูรณ์เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตและการแพร่พันธุ์ของลูกกุ้ง

การทำนากุ้งส่วนใหญ่ในประเทศ เป็นการทำนากุ้งที่อาศัยธรรมชาติเป็นหลัก ฉะนั้นการทำนากุ้งจะได้ผลดีมากน้อยประการใดจึงขึ้นอยู่กับลักษณะที่ตั้ง เป็นสำคัญ ถ้าแหล่งนากุ้งอยู่ห่างไกลจากทะเล เข้าไปมากก็จำเป็นต้องมีคลองข่อยเพื่อให้น้ำเข้าถึงที่นา เพราะถ้าระยะห่างมากจะทำให้ปริมาณลูกกุ้งลดน้อยลงตามลำดับ นอกจากนี้ยังทำให้การปล่อยน้ำและการกักน้ำเป็นไปโดยไม่สะดวก ซึ่งในแง่นี้รัฐบาลน่าจะลงทุนสร้างคลองข่อยจากชายทะเลเพื่อเป็นการนำลูกกุ้งจากทะเลเข้าสู่ที่นา ก็จะทำให้ชาวนากุ้งได้รับลูกกุ้งเพิ่มขึ้น

ถึงแม้ว่าผู้ประกอบการทำนากุ้งจะโชคดีมีนากุ้งอยู่ในสถานที่ตั้งที่เหมาะสมทุกประการ

แต่เนื่องจากลูกกุ้งได้จากธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว จึงไม่สามารถจะทราบได้ว่าปริมาณลูกกุ้งที่เข้านานั้นมีปริมาณมากน้อยเท่าไร และไม่อาจแยกชนิดได้ว่าเป็นกุ้งชนิดใดบ้าง ทำให้การให้อาหารแก่ลูกกุ้งอาจไม่เหมาะสมและผลที่ได้รับอาจไม่คุ้มค่า

๒) ปัญหาเรื่องน้ำเสีย

เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมได้ตั้งขึ้นตามชายฝั่งแม่น้ำเป็นจำนวนมาก เช่น ที่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม เป็นต้น และมักจะปล่อยน้ำเสียออกมาเป็นการทำลายลูกกุ้งให้มีจำนวนลดน้อยลง ทั้งนี้เพราะชาวนากุ้งยังต้องอาศัยลูกกุ้งจากธรรมชาติอยู่อีกนาน ฉะนั้น ทางกรมจะต้องควบคุมการระบายน้ำเสียของโรงงานอุตสาหกรรมอย่างเคร่งครัด

๓) การขาดแคลนที่ดินที่เหมาะสมกับลักษณะการผลิต

ปรากฏว่าร้อยละ ๘๕ ชาวนากุ้งไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ต้องเช่าที่ดินทำนากุ้ง ทำให้ต้องเสียค่าเช่าในอัตราสูงประการหนึ่ง อีกประการหนึ่ง ชาวนากุ้งไม่มีกำลังใจที่จะปรับปรุงพื้นที่นาหรือเพิ่มผลผลิตให้มากขึ้น เพราะถ้าได้รายรับดี ซึ่งนอกจากจะทำให้เจ้าของที่ดินขึ้นค่าเช่าแล้วยังอาจเรียกเอาที่ดินคืนเพื่อประกอบการเองอีกด้วย

๔) ปัญหาในเรื่องสินเชื่อ

ปัญหาในด้านนี้เป็นปัญหาที่สำคัญ เพราะการทำนากุ้งต้องใช้เงินลงทุนในระยะแรกเป็นจำนวนมาก และต้องการเงินสำหรับใช้จ่ายภายในครอบครัวในระหว่างที่รอการเจริญเติบโตของกุ้ง จึงเป็นเหตุให้พ่อค้าคนกลางและนายทุนฉวยโอกาสให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง ถึงแม้ว่า ธ.ก.ส. จะให้กู้เพื่อกิจการดังกล่าว แต่ก็ยังไม่กว้างขวางและต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ทำให้ชาวนากุ้งไม่สามารถจะกู้เงินได้

จากสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ชาวนากุ้งขาดแคลนเงินทุนสำหรับซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการทำนากุ้ง เช่น เครื่องสูบน้ำ หรือ ระหัด สำหรับสูบน้ำเข้านา เพื่อชักน้ำเลี้ยงกุ้ง ประตุน้ำ เพื่อเป็นการเปิดปิดให้น้ำเข้านา เป็นต้น นอกจากนี้ในระยะเวลารอการจับกุ้งนั้น ชาวนากุ้งอาจไปกู้เงินจากพ่อค้าคนกลางหรือนายทุน เพื่อนำมาเป็นค่าใช้จ่ายในครอบครัว และเป็นโอกาสให้พ่อค้าคนกลางดังกล่าวบังคับให้จับกุ้งใช้หนี้ ในขณะที่กุ้งยังไม่

เจริญเติบโตเต็มที่ และยังเป็นผู้กำหนดราคากุ้งเสียเอง ทำให้ชาวนากุ้งได้รับรายได้ต่ำกว่าที่ควรจะได้

๕) ปัญหาผู้ดำเนินการ

ผู้ประกอบการทำนากุ้งส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ในเรื่องการเลี้ยงกุ้ง ผู้ทำนากุ้งนี้เดิมเป็นผู้ทำนาเกลือมาก่อน เมื่อเห็นกุ้งราคาดีก็หันมาทำนากุ้ง และบางรายเป็นผู้ไม่เคยทำนาเกลือหรือนากุ้งมาก่อน แต่หันมาขายดีเพราะให้รายได้ดี แม้จะมีเจ้าหน้าที่ของกรมประมงมาให้คำแนะนำและส่งเสริมก็ไม่สนใจที่จะปฏิบัติตาม สำหรับผู้ที่ทำนากุ้งรายใหญ่ ๆ นั้น มักเป็นผู้ที่ขาดความรู้ทางด้านเทคนิคในการเลี้ยงและไม่ได้เอาใจใส่ในนากุ้งอย่างจริงจัง ทำให้ได้ผลผลิตไม่เต็มที่ ทั้งนี้เพราะการทำนากุ้งนั้น จะต้องดูแลเอาใจใส่ตรวจตราในนากุ้งอย่างสม่ำเสมอ ถ้าคันทารูก็จะต้องทำการอุดรูรั่ว ไม่เช่นนั้นจะทำให้กุ้งสูญหายไป

๖) พันธุ์กุ้ง

ในขณะนี้แหล่งเพาะฟักลูกกุ้งอยู่เพียง ๒ แห่ง คือ ที่สถานีประมงทะเลภูเก็ต และสถานีประมงทะเลระยอง ซึ่งทำการเพาะฟักลูกกุ้งให้แก่ผู้ทำนากุ้ง เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตกุ้งให้ได้มากขึ้น แทนที่จะได้จากธรรมชาติแต่เพียงอย่างเดียว และการเลี้ยงกุ้งที่ได้จากการเพาะฟักนี้ จะทำให้ได้ทราบปริมาณลูกกุ้งที่ปล่อยลงนากุ้งได้ด้วย แต่ปรากฏว่าขอบเขตการผลิตลูกกุ้งของสถานีทั้งสองแห่งนั้น ไม่สามารถที่จะผลิตลูกกุ้งออกจำหน่ายและแจกจ่ายให้แก่ผู้เลี้ยงได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้เพราะจากการสำรวจเนื้อที่การทำนากุ้งในจังหวัดเพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง และจันทบุรี รวมเนื้อที่ทั้งหมด ๔๔,๑๓๔ ไร่ ในจำนวนเนื้อที่น้ำ ๑ ไร่ ต้องการลูกกุ้งประมาณ ๒๐,๐๐๐ ตัว ฉะนั้น ความต้องการลูกกุ้งใน ๗ จังหวัด จึงมีประมาณ ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ ตัว จึงเห็นได้ว่าความต้องการมีมากกว่ากำลังการผลิต และจากการสำรวจพบว่า ผู้เลี้ยงส่วนใหญ่อาศัยลูกกุ้งจากธรรมชาติเป็นหลัก มีเพียงบางรายที่รับลูกกุ้งจากกรมประมง สำหรับผู้ทำนากุ้งขนาดเล็กไม่นิยมลูกกุ้งจากการเพาะฟัก เพราะจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการให้อาหารและการกำจัดศัตรูกุ้ง สำหรับรายของนายสมนึก เวชสิทธิ์ ที่จันทบุรี และบริษัทสหมารินโปรดักท์ ที่สมุทรปราการนั้นได้รับลูกกุ้งจากสถานีทดลองประมง ฯ แต่ก็ให้ความเห็นว่ายังไม่เพียงพอจะต้องซื้อ

ลูกกึ่งจากชาวประมงมาช่วย และ ถ้าขยายเนื่องที่การผลิตออกไปแล้ว จะประสบกับปัญหาการขาดแคลนลูกกึ่ง

๗) ปัญหาด้านนักวิชาการ

ถึงแม้ว่ากรมประมงจะจัดตั้งสถานีทดลองการทำนากุ้งที่ ต. โคนขาม

จ. สมุทรสาคร ก็ตามแต่ปรากฏว่า นักวิชาการยังไม่ได้เข้าไปให้คำแนะนำและทำการส่งเสริมในด้านนี้อย่างทั่วถึง เพราะจากการสำรวจปรากฏว่า แหล่งทำนากุ้งบางแห่งในจังหวัดนี้ไม่ได้รับคำแนะนำจากนักวิชาการแต่อย่างใด ในจังหวัดอื่น ๆ ปรากฏว่า มีนักวิชาการเข้าไปให้คำแนะนำและส่งเสริมในเรื่องนี้ไม่มากเท่าที่ควร ทำให้การทำนากุ้งเป็นไปโดยธรรมชาติและขาดหลักวิชาการ

๗.๒ แนวทางปรับปรุงและขยายการผลิตกุ้ง

ความสำคัญของกุ้งในปัจจุบันได้มีบทบาทมากขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการกุ้งของผู้บริโภคภายในประเทศอยู่ในระดับสูง และสามารถส่งเป็นสินค้าออกไปยังต่างประเทศได้เป็นอย่างดี ทำรายได้ให้ประเทศปีละหลายร้อยล้านบาท กุ้งได้ถูกจัดเข้าไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ ๓ (๒๕๑๕-๑๙) ซึ่งได้วางแผนการเร่งรัดการผลิตให้มีจำนวนถึง ๑๑๒,๐๐๐ ตัน ในปี ๒๕๑๙ โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔ ต่อปี และมีเป้าหมายการส่งออกเพิ่มมากขึ้นถึง ๑๔,๐๐๐ ตัน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓.๙ ต่อปี ซึ่งการหาทางเพิ่มการผลิตนั้น นอกจากจะได้อาศัยเพิ่มการผลิตจากแหล่งตามธรรมชาติแล้ว ยังได้วางแผนปรับปรุงและเพิ่มขยายเนื่องที่การทำนากุ้งให้มากขึ้น และมีผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น

๗.๒.๑ กุ้งที่จับจากทะเล

แนวทางการเพิ่มการจับกุ้งจากท้องทะเลและมหาสมุทรให้มากขึ้นในปัจจุบันนี้มีขีดจำกัด ถึงแม้ว่าจะได้หาทางเพิ่มจำนวนเรือหรือปรับปรุงประสิทธิภาพของเรือให้สูงขึ้น ทั้งนี้เพราะน่านน้ำบริเวณอ่าวไทยที่ใช้ทำประมงได้นั้นมีอยู่เป็นบริเวณไม่กว้างขวางนัก และปัจจุบันก็มีเรือประมงต่าง ๆ อยู่มากมาย ผลผลิตเฉลี่ยต่อเครื่องมือที่ได้รับอยู่ในอัตราที่ต่ำ การหาทางเพิ่มการจับกุ้ง โดยเพิ่มจำนวนเรือและอุปกรณ์ จึงไม่ทำให้ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และจะ

เป็นการทำลายภาวะสมดุลทางธรรมชาติของกึ่งทะเลในอนาคตให้หมดไปด้วย หนทางหนึ่งที่น่าจะกระทำได้ คือ การร่วมลงทุนกันระหว่างประเทศ และทำการสำรวจหาแหล่งประมงใหม่ ๆ ซึ่งวิธีการนี้จะต้องลงทุนสูง เพราะจะต้องใช้เรือขนาดใหญ่ มีประสิทธิภาพสูง และการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ เครื่องสื่อสาร ความรู้ในการเดินเรือ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น ห้องเย็น ทั้งนี้เพราะเรือประเภทนี้จะต้องออกไปทำประมงไกลถึงในส่วนของน่านน้ำสากล

๗.๒.๒ กึ่งที่ได้จากการเพาะเลี้ยง

มีแนวทางที่ควรปรับปรุงดังต่อไปนี้

๑) แนวทางปรับปรุงการใช้ที่ดิน

การทำนากุ้งจะต้องอาศัยพื้นที่ตามชายฝั่งทะเลที่มีน้ำทะเลขึ้นถึงมาใช้ในการเพาะเลี้ยง พื้นที่ตามชายฝั่งทะเลของประเทศไทยนับตั้งแต่ชายฝั่งด้านจังหวัดตราดจนจดจังหวัดนราธิวาส และด้านจังหวัดระนอง จนจดจังหวัดสตูล ยังมีพื้นที่ที่ว่างเปล่า และพื้นที่ป่าไม้ชายเลนที่หมดสภาพแล้ว ซึ่งเหมาะที่จะนำมาใช้ในการทำนากุ้งได้เป็นอย่างมาก ถ้าจะประมาณเนื้อที่ดูกันอย่างคร่าว ๆ ประเทศไทยมีชายฝั่งทะเลทั้งสองด้านยาวประมาณ ๒,๖๑๔.๕๐ กิโลเมตร ในจำนวนนี้ถ้าจะคิดพื้นที่ที่ห่างจากฝั่งทะเลเข้าไป ๒ กิโลเมตรแล้วจะมีพื้นที่ประมาณ ๑๓,๐๗๒,๕๐๐ ไร่ (๕,๒๒๕ ตร.กม.) ในเนื้อที่จำนวนนี้ประมาณว่าร้อยละ ๕ ซึ่งสามารถทำการเพาะเลี้ยงกุ้งได้จริง ๆ (โดยคำนึงถึงการรักษาไว้ซึ่งบริเวณป่าไม้ชายเลนที่ยังคงสภาพอยู่ให้เป็นที่อยู่อาศัยเพื่อการเจริญเติบโตของลูกกุ้งตามธรรมชาติด้วย) ประเทศไทยจะมีพื้นที่ตามชายฝั่งทะเลที่สามารถใช้ทำการเพาะเลี้ยงกุ้งได้ประมาณ ๖๕๓,๖๒๕ ไร่ แต่การเลี้ยงกุ้งที่ทำกินอยู่ในปัจจุบันนี้ประมาณว่าใช้ได้พื้นที่เพียง ๕๖,๖๐๒ ไร่ เท่านั้น ซึ่งจะเห็นว่าสามารถที่จะขยายการใช้ที่ดินเพื่อการนี้ออกไปได้อีกมาก^๒

การขยายเนื้อที่เพาะเลี้ยงออกไปดังกล่าวนี้ ควรจะให้มีการร่วมมือกันในหน่วยงานของรัฐบาล ได้แก่ กรมประมง, กรมป่าไม้ และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทำการสำรวจแหล่ง

^๒ เกษตรและสหกรณ์, กระทรวง. กรมประมง. การทำนากุ้งในประเทศไทย

ต่าง ๆ ทั้งป่าไม้ชายเลนและบริเวณชายฝั่งทะเลที่เห็นว่าเหมาะสมที่จะนำมาให้เกษตรกรเข้าไปทำการเลี้ยงกุ้งได้ โดยกำหนดเขตไว้ให้แน่นอน ถ้าเป็นป่าที่หมดสภาพแล้ว ก็ควรจะเปิดโอกาสให้เกษตรกรได้มีโอกาสเข้าไปเช่าทำกินในระยะยาว และหาทางให้เกษตรกรที่ได้เข้าไปทำกินได้รวมตัวกัน เป็นกลุ่ม เกษตรกร หรือสมาคมสหกรณ์ ทั้งนี้เพื่อสะดวกต่อการส่งเสริม แนะนำ และการให้ความช่วยเหลือต่อไป พื้นที่บางแห่งตามชายฝั่งทะเลที่ถูกทิ้งให้ว่างเปล่า โดยที่เกษตรกรมิได้ใช้ทำประโยชน์อะไร เนื่องจากมีคูคลองไปไม่ถึง หรือมีแต่ดินเลน ถ้าหากจะได้มีการปรับปรุงพื้นที่บริเวณนี้เสียใหม่ โดยให้กรมประมงร่วมกับกรมชลประทาน ทำการสำรวจ และการหาทางขุดคู คลอง ให้นำทะเลสามารถผ่านไปถึงได้ ก็จะทำให้เกษตรกรสามารถที่จะใช้พื้นที่เหล่านั้นไปทำนากุ้งได้มากขึ้น

๒) แนวทางปรับปรุงการใช้แรงงาน

ดังได้กล่าวแล้วในเรื่องการใช้แรงงานในการทำนากุ้ง ซึ่งการใช้แรงงานนี้สามารถแบ่งเป็นช่วง ๆ ได้ กล่าวคือ ช่วงแรกเป็นช่วงการเตรียมพื้นที่และการขุดลอกเลน ชาวนากุ้งจะใช้เวลาในการขุดลอกเลนครั้งหนึ่ง ๆ ประมาณ ๗-๑๕ วัน ซึ่งแล้วแต่ขนาดของฟาร์ม ในช่วงเวลานั้นนอกจากชาวนากุ้งจะใช้แรงงานในครอบครัวช่วยแล้ว ยังต้องจ้างแรงงานพิเศษจากภายนอกมาช่วยด้วย เพื่อให้การขุดลอก เสร็จเร็วขึ้นและมีช่วง เวลา เลี้ยงกุ้งได้นานขึ้น ช่วงต่อมาเป็นช่วงของการดูแลรักษา โดยเริ่มจากการเปิดน้ำเข้าไปกักไว้ในนาไปจนถึงการขุดลอกเลน ในช่วงนี้ชาวนากุ้งจะใช้แรงงานไปในการปิดน้ำเข้านา ควบคุมเครื่องต้นน้ำ หรือระหัดวิดน้ำ อุดรูรั่ว คอยแต่งคันดิน เป็นต้น ซึ่งแรงงานที่ใช้จะเป็นแรงงานของผู้ประกอบการเองเกือบทั้งสิ้น ยกเว้นในฟาร์มที่มีขนาดใหญ่ มีเนื้อที่มากจำเป็นต้องจ้างลูกจ้างประจำมาช่วยคอยดูแลแทน ช่วงที่สามเป็นช่วงเวลาของการปักหรือจับกุ้ง ในการปักหรือจับกุ้งนั้น ชาวนากุ้งจะปักกุ้งในเวลากลางคืน โดยเฉพาะในช่วงเวลาน้ำลงเท่านั้น เพราะสามารถปล่อยน้ำในนาให้ไหลออกได้ ซึ่งคืนหนึ่ง ๆ ใช้เวลาประมาณ ๒-๓ ชม. (โดยทั่วไปแล้ว ในเดือนหนึ่ง ๆ จะปักกุ้งได้ประมาณ ๑๐-๑๕ วัน แล้วแต่ท้องที่และทำเลที่ตั้งของนากุ้ง) ซึ่งในการใช้แรงงานในช่วงนี้จะใช้แรงงานในครอบครัวมาช่วยเป็นส่วนใหญ่ เพราะทำได้สะดวก

เมื่อ เป็น เช่นนี้ จึงเห็นได้ว่าแรงงานที่ใช้ในการทำนาทุ่งจริง ๆ จึงเป็นแรงงานของ ผู้ประกอบการเป็นหลัก และมีแรงงานในครอบครัวมาช่วยประกอบในบางเวลาเท่านั้น (จากการสำรวจใช้แรงงานในครอบครัวประมาณ ๓ คน) แรงงานส่วนใหญ่จึงทำงานไม่เต็มที ฉะนั้น ถ้าหากชาวนาทุ่งจะได้หาทางปรับปรุงการใช้แรงงานเสียใหม่โดยหาทางประกอบธุรกิจอื่น ๆ ประกอบไปด้วยตามความเหมาะสมของสภาพของที่และความสามารถของผู้เลี้ยง เช่น การทำ ประมงชายฝั่ง การทำนาเกลือ เป็นต้น ดังเช่นชาวนาทุ่งหารายได้ทำอยู่แล้ว จะเป็นการช่วยให้การใช้แรงงานมีประสิทธิภาพขึ้น และจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวอีกทางหนึ่งด้วย

๓) แนวทางปรับปรุงการใช้เครื่องมือทุน

การลงทุนในการทำนาทุ่ง พอจะแบ่งได้เป็น ๒ แบบด้วยกัน คือ การลงทุนในรูปของที่ดินและการลงทุนในรูปเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ .แม้ว่าการลงทุนในรูปทรัพย์สินที่ดินจะมีมากกว่าการลงทุนในรูปเครื่องมืออุปกรณ์อยู่มาก คือประมาณร้อยละ ๔๕.๗๔ ก็ตาม แต่ในที่นี้จะไม่พิจารณาถึง ทั้งนี้เพราะทรัพย์สินดังกล่าวนี้ ชาวนาทุ่งได้เป็นเจ้าของอยู่แล้ว ยกเว้นชาวนาทุ่งในบางท้องที่ซึ่งต้องเช่าที่ผู้อื่นทำ

โดยปกติแล้ว เครื่องมือทุนที่จำเป็นในการใช้ทำนาทุ่งได้แก่ พวกเครื่องต้นน้ำ รัหัด วิดน้ำ ประตุน้ำ การจัดทำท่อระบายน้ำ การจัดทำโรงเรือน ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ ในการจับกุ้งต่าง ๆ แต่การทำนาทุ่งโดยทั่วไปชาวนาทุ่งจะมีเพียงเครื่องมือในการจับ เช่น ลอบยื่น อวน และประตุน้ำแบบง่าย ๆ เพียงเท่านั้น ถึงแม้ว่าชาวนาทุ่งบางรายทราบว่า การใช้เครื่องต้นน้ำ หรือเครื่องรัหัด มาช่วยในการวิดหรือระบายน้ำเข้าในนาแล้ว จะช่วยให้ได้ผลผลิตดีกว่าการเปิดตามธรรมชาติก็ตาม แต่ชาวนาทุ่งก็ไม่สามารถที่จะจัดหาเครื่องมือดังกล่าว มาใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องจากมีราคาแพง มีเงินทุนไม่เพียงพอ ซึ่งในเรื่องนี้ ถ้าหากได้มีหน่วยงาน ของรัฐบาลไม่ว่าจะเป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ฯ หรือกรมส่งเสริมการสหกรณ์ เข้าไปช่วยเหลือโดยให้ชาวนาทุ่งกู้ยืม เงินไปใช้ในการซื้อ เครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำ แล้วก็จะ เป็นการช่วยขยายการผลิตกุ้งของชาวนาทุ่งได้ไม่น้อย

๔) แนวทางปรับปรุงทางเทคนิคและการประกอบการ

ถ้าจะพูดถึงวิธีการทำนาทุ่งเท่าที่ทำกัน ในปัจจุบัน จัดได้ว่าเป็นการเลี้ยง

โดยอาศัยธรรมชาติช่วยเป็นหลัก แม้ว่าชาวนาุ้งจะมีประสบการณ์มาโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๒ ปี ก็ตาม แต่วิธีการทำนาุ้งก็มีได้พัฒนาไปจากจุดเริ่มแรกทำไค่นัก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ประกอบการเหล่านี้ต่างก็มีความรู้บ้าง ประกอบกับการขาดแคลนเงินทุน และแม้ว่าผู้เลี้ยงกุ้งจะมีความกระตือรือร้นที่จะคิดปรับปรุงการผลิตให้ดีขึ้น แต่ก็ไม่มีโอกาสที่จะทำได้ กุ้งที่จับได้จากนาุ้งจึงเป็นกุ้งที่มีขนาดไม่โตนัก และมีผลผลิตต่อไร่อยู่ในเกณฑ์ต่ำ ซึ่งในเรื่องนี้ ถ้าหากทางกรมประมงจะได้หาทางเผยแพร่ความรู้ และเทคนิคในการเลี้ยงไปสู่ชาวนาุ้งให้มากขึ้น ตลอดจนหาทางร่วมมือกับชาวนาุ้งเพื่อปรับปรุงในด้านต่าง ๆ เช่น ปรับปรุงคันดินให้สามารถเก็บกักน้ำได้ดี จัดระบบการส่งน้ำใหม่ ปรับปรุงขุดลอก คูคลองต่าง ๆ ที่ดินเขินให้น้ำทะเลเข้าไปได้สะดวก ลูกรุ้งเข้าง่าย หาทางทำให้ลูกกุ้งที่เข้าไปในนาุ้งมีเปอร์เซ็นต์การรอดตายสูง ตลอดจนนำเทคนิคใหม่ ๆ ในการเลี้ยง เป็นต้นว่า การให้อาหารเสริมในแปลงนาุ้ง การใช้ยากำจัดศัตรูกุ้งต่าง ๆ การหาทางเร่งรัดผลิตลูกกุ้งจากการเพาะเลี้ยงให้มีแพร่หลายจนชาวนาุ้งสามารถที่จะจัดหาเข้าไปปล่อยในนาุ้งได้ง่าย การปรับปรุงและส่งเสริมในสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวนี้นี้ย่อมจะมีผลทำให้การผลิตกุ้งของฟาร์มเพิ่มขึ้น เป็นอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตาม การที่จะเพิ่มผลผลิตดังกล่าว ย่อมต้องการเงินทุนในการปรับปรุงเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้เลี้ยงไม่สามารถจะทำได้ในระยะเวลานั้น แต่จะทำได้โดยการค่อย ๆ ปรับปรุงไปเรื่อย ๆ เมื่อเป็น เช่นนี้จึงเป็นหน้าที่ของกรมประมงที่จะต้องคอย เป็นผู้ช่วยเหลือในแง่ความรู้ทางวิชาการตลอดจนหาทางชักจูงให้ผู้เลี้ยงเกิดการปรับปรุงดังกล่าวขึ้น ถึงขั้นที่จะจัดทำในรูปของอุตสาหกรรมการประมงต่อไป

๗.๓ ปัญหาด้านการตลาด พอดีจะประมวลได้ดังต่อไปนี้

๑) ปัญหาคุณภาพกุ้งทะเลลสดต่ำไม่ได้มาตรฐาน

สาเหตุสำคัญก็คือ น้ำแข็งไม่เพียงพอ ราคาสูง การเก็บรักษากุ้งเพื่อรักษาความสดของชาวประมงจึงไม่ดีพอ ด้วยเหตุนี้ แนวทางแก้ไขปัญหานี้จึงมีอยู่และเป็นไปได้ คือ ข้อแรกรักษาเสถียรภาพราคากุ้งทะเลให้มั่นคงและอยู่ในระดับสูงพอควร จะเป็นสิ่งจูงใจให้ชาวประมงเก็บรักษากุ้งให้สดและได้มาตรฐาน ข้อที่สองเนื่องจากชาวประมงไม่มีห้องเย็นในเรือ

จำเป็นต้องใช้น้ำแข็งเก็บรักษากุ้ง ดังนั้น รัฐบาลควรจะได้อนุญาตให้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมน้ำแข็ง เพื่อการประมงแข่งขันกันอย่างเสรี ชาวประมงจะได้ซื้อน้ำแข็งในราคาถูก และเพียงพอแก่ความต้องการ ไม่มีความจำเป็นที่รัฐจะต้องผูกขาดสร้างความรำรวยให้กับบุคคลในวงการ เพียงไม่กี่คนในขณะที่เดียวกันชาวประมงทั่วประเทศคือดร้อนยิ่งกว่านั้นคุณภาพกุ้งทะเลส่งออกตำไม่ได้มาตรฐานสากลสร้างความเสียหายให้กับเศรษฐกิจของประเทศไม่น้อยเลย

๒) ปัญหากุ้งทะเลไม่ใช่สินค้ามาตรฐานที่รัฐกำหนด

เป็นที่ทราบกันแล้วว่า ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ค้ากุ้งทะเลส่งออกที่สำคัญของโลก รองลงมาจากเม็กซิโกและอินเดีย ควรที่รัฐจะได้กำหนดให้กุ้งทะเลเป็นสินค้ามาตรฐาน เช่นเดียวกับ ข้าว ข้าวโพด ยาง ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อขจัดปัญหาคุณภาพกุ้งตำดังกล่าวข้างต้น ความยุติธรรมเกี่ยวกับราคาก็จะเกิดขึ้นทั้งคู่ขาย คือ ชาวประมง และผู้ซื้อ คือ พ่อค้าคนกลาง ตลอดจนผู้บริโภคคนสุดท้าย รวมทั้งการแข่งขันในการค้ากุ้งทะเลของไทยในตลาดต่างประเทศก็จะคลี่คลายไปในทางที่ดี

๓) ปัญหาความไม่สมบูรณ์ของท่าเทียบเรือการประมง

ดังได้กล่าวแล้ว คือ ทำให้ชาวประมงมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ตัวอย่างเช่น ท่าเทียบเรือจังหวัดประจวบ ฯ ชาวประมงต้องใช้เรือแจวหรือเรือหางยาวขนถ่ายปลาและกุ้งทะเลขึ้นท่าเทียบเรืออีกทอดหนึ่ง เพราะเรือประมงเข้าเทียบท่าไม่ได้ ในด้านพ่อค้าคนกลางก็มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็นในกรณีที่เกิดเรือคับแคบความไม่สะดวกในการขนถ่ายสินค้า คือ กุ้ง จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายขนย้ายเพิ่มขึ้นโดยไม่จำเป็น

๔) ปัญหาความไม่สมบูรณ์ของการสื่อสาร

ปัญหานี้มีมานานกล่าวคือ ลำช้า ไม่ทั่วถึงไม่ว่าจะเป็นไปรษณีย์ โทรเลข โทรศัพท์ วิทยุ ฯลฯ ด้านการตลาด สิ่งเหล่านี้นับเป็นปัจจัยสำคัญที่จะใช้ป็นสื่อรับทราบความเคลื่อนไหวของภาวะตลาดและราคาสินค้าในลักษณะที่ทันต่อเหตุการณ์ เป็นประโยชน์ทั้งผู้ผลิตและผู้ค้า เมื่อการไปรษณีย์ไม่สมบูรณ์ย่อมก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมเกี่ยวกับราคาและอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาที่ชาวประมงได้รับ ดังนั้น จึงพบเสมอว่าราคาที่ชาวประมงได้รับต่ำ พ่อค้าจำหน่ายได้ราคาสูงและผู้บริโภคจ่ายซื้อราคาแพง

๕) ปัญหาการคมนาคมขนส่งภายในประเทศ

ถนนหนทางไม่ได้มาตรฐานจำกัดน้ำหนักบรรทุกและความเร็ว รถไฟล่าช้าไม่ทันสมัย สิ่งเหล่านี้ทำให้ค่าใช้จ่ายในการขนย้ายสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ควรที่รัฐจะได้มีแผนการทั้งระยะสั้นและระยะยาว พัฒนาการคมนาคมขนส่งภายในประเทศให้ได้มาตรฐานเสียใหม่ เพราะการคมนาคมขนส่งเป็นปัจจัยสำคัญของการตลาด

๖) ปัญหาการแข่งขัน เอาเปรียบและความไม่ยุติธรรมในเชิงการค้ากึ่ง และการรวมกลุ่มของผู้ค้า

ผู้ค้ามีอิทธิพลควบคุมราคากุ้งทะเลภายในประเทศซึ่งผู้ขาย คือ ชาวประมงไม่มีอำนาจต่อรองราคาเลย ปัญหานี้ก็เช่นเดียวกับเกษตรกรรายอื่นทั่วประเทศ แนวทางแก้ไขปรับปรุงก็ควรที่ชาวประมงจะได้รวมกัน เป็นนิติบุคคล ในรูปของสมาคม กลุ่มหรือสหกรณ์ ขณะเดียวกันก็จัดให้มี Shrimp Marketing Board ขึ้น โอกาสจะเอาเปรียบในเชิงการค้าของแต่ละฝ่ายก็จะหมดไป

๗.๔ แนวทางปรับปรุงการตลาดกุ้ง

จากการศึกษามาแล้วข้างต้น จะเห็นว่าการตลาดกุ้งทะเลภายในประเทศมีปัญหาอยู่หลายอย่าง กล่าวคือเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับหน้าที่การตลาด อาทิเช่น การแลกเปลี่ยน (Exchange function) ได้แก่ ปัญหาการรับซื้อและจำหน่ายกุ้งของพ่อค้าชาวประมงผู้เลี้ยงกุ้ง หน้าที่ทางกายภาพ (Physical function) ได้แก่ การเก็บรักษากุ้งไม่ดีพอ หน้าที่อำนวยความสะดวก (Facilitating function) ได้แก่ การจัดชั้นของกุ้งไม่ได้มาตรฐาน ขาดแหล่งข่าวสารการตลาด และบริการสินเชื่อ เป็นต้น ปัญหาเกี่ยวกับสถาบัน เช่น การรวมธุรกิจการค้ากึ่งของพ่อค้าและชาวประมง ปัญหาเกี่ยวข้องกับทางหน่วยราชการ ตลอดจนปัญหาที่เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของราคากุ้ง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ระบบตลาดไม่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นสมควรที่จะต้องรีบปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้การแก้ไขบางอย่างจำเป็นต้องให้รัฐบาลเข้ามาช่วยควบคุมดำเนินงานให้เป็นไปตามวิธีทางที่วางไว้ เพราะเป็นเรื่องของนโยบาย และบางอย่างทางฝ่ายชาวประมงผู้เลี้ยงกุ้งและพ่อค้าคนกลางควรจะได้มีส่วนช่วยแก้ด้วยตัวเองบ้าง ขณะเดียวกันก็ให้

ความร่วมมือกับทางราชการด้วย จึงจะทำให้การค้ากุ้งเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๗.๔.๑ แนวทางปรับปรุงด้านหน้าทางการตลาด

๑) รัฐควรกำหนดการจัดแบ่งคุณภาพและขนาดของกุ้งให้ได้มาตรฐาน

ปัจจุบันนี้การแบ่งขนาดของกุ้งในตลาดขายส่งและตลาดขายปลีกยังกระทำไม่ได้มาตรฐาน ส่วนใหญ่จะขึ้นกับสายตาของพ่อค้าแต่ละคนเป็นหลัก กุ้งขนาดใหญ่ ขนาดเล็ก ควรมีขนาดโต ไม่มีใครกำหนดแน่นอนได้ ลักษณะเช่นนี้ยอมทำให้ชาวประมงผู้เลี้ยงกุ้ง และผู้บริโภคเสียเปรียบ แต่พ่อค้าเป็นฝ่ายได้เปรียบ พ่อค้าขายส่งและพ่อค้าขายปลีก เวลาจำหน่าย ต้องนำกุ้งที่รับซื้อมานั้นคัดขนาดให้ใหม่อีกครั้งหนึ่ง การรับซื้อแบ่งเพียง ๒ ชั้นหรือคละกัน แต่จำหน่ายแบ่งเป็น ๓ ชั้น หรือ ๒ ชั้น ตามลำดับ การกระทำเช่นนี้ พ่อค้าขายส่งได้เปรียบชาวประมงและผู้เลี้ยงกุ้ง และพ่อค้าขายปลีกได้เปรียบผู้บริโภคในที่สุดส่วนเหลือการตลาดมีมาก

เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวนี้ รัฐควรกำหนดให้กุ้งเป็นสินค้ามาตรฐาน โดยกำหนดการแบ่งขนาดของกุ้งตามน้ำหนัก ขนาดใหญ่หรือเล็กควรเป็นอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งกุ้งที่มีราคาแพง อาทิเช่น กุ้งแชบ๊วย, กูลาดำ กูลาลาย เป็นต้น และเนื่องจากปัจจุบันนี้การผลิตกุ้งมีแนวโน้มสูงขึ้น ผลผลิตส่วนหนึ่งได้ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ ฉะนั้นก็ควรกำหนดมาตรฐานเกี่ยวกับคุณภาพของกุ้งด้วย เช่น กุ้งชั้นดี ชั้นเลว ควรมีคุณภาพอย่างไร โดยให้สำนักงานมาตรฐานสินค้าช่วยพิจารณากำหนดขนาดและคุณภาพขึ้น แล้วให้กรมส่งเสริมและกรมประมงเป็นฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่ให้ชาวประมง พ่อค้าและผู้บริโภคได้ทราบทั่วกัน ราคาที่ชาวประมงได้รับ ราคาที่พ่อค้าซื้อขายและราคาจากผู้บริโภคจ่ายก็จะมีคุณธรรม สำหรับกุ้งที่ส่งไปต่างประเทศ การแข่งขันกับต่างประเทศก็จะได้เปรียบด้วย

๒) จัดตั้งแหล่งหาข่าวสารการตลาดในท้องถิ่น

จากการสำรวจปรากฏว่าไม่มีแหล่ง เสนอข่าวสารที่รวดเร็วในท้องถิ่นเลย ข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณกุ้งในท้องตลาดในวันหนึ่ง ๆ ส่วนใหญ่ขึ้นกับประสบการณ์ของพ่อค้าแต่ละรายมาคาดคะเน จนทำให้บางครั้งราคาในท้องตลาดต้องเปลี่ยนแปลงเสมอ ๆ และราคาไม่แน่นอน แต่พ่อค้าขายส่งส่วนมากมีประสบการณ์และเล่ห์เหลี่ยมในเชิงการค้าสูง เวลาซื้อกุ้งจากชาวประมงจึงพยายามกดราคาให้ต่ำไว้ก่อน ส่วนเวลา

จำหน่ายจะเสนอราคาสูงกว่าปกติ จึงทำให้ราคาที่ชาวประมงได้รับต่ำ ราคาซื้อของพ่อค้าขายปลีกสูง ทั้งนี้เพราะชาวประมงและพ่อค้าปลีกได้ข่าวสารล่ำช้าหรือไม่มีเลย การกำหนดราคาซื้อของพ่อค้าขายปลีก ส่วนใหญ่จะซื้อตามราคาที่พ่อค้าขายส่งตั้งมาให้ บางครั้งต้องขายขาดทุนก็มี นอกจากนี้การขาดแหล่งข่าวสารที่แน่นอนยังมีผลเสียต่อการดำเนินงานของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องอีกด้วย กล่าวคือ หน่วยราชการที่ออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลมักจะไม่ได้รับความร่วมมือจากพ่อค้า พ่อค้าให้ตัวเลขไม่ตรงกับความจริง

ดังนั้น จึงสมควรที่ทางราชการจะได้ตั้งแหล่งข่าวสารกึ่ง (รวมทั้งสัตว์น้ำอื่นด้วย) ในท้องถิ่นขึ้น โดยให้กรมส่งเสริมหรือกรมประมงเป็นฝ่ายรับผิดชอบ อาจให้ทางประมงอำเภอเป็นฝ่ายจัดตั้งขึ้น ทำหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ แล้วเผยแพร่ให้ชาวประมงและพ่อค้าทราบทันต่อเหตุการณ์ทุกระยะ เจ้าหน้าที่รับผิดชอบในงานนี้ควรพยายามปรับตัวให้เข้ากับพ่อค้าจึงจะได้ข้อมูลที่ถูกต้อง สร้างความเชื่อถือให้กับพ่อค้าเสียใหม่ ชี้แจงให้พ่อค้าเข้าใจ อาจช่วยเหลือบ้างตามโอกาส และให้ความคุ้นเคยกับพ่อค้า

ข้อเสนอแนะในข้อ ๑ และข้อ ๒ อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติ เพราะขาดงบประมาณและตัวบุคคลที่จะมารับผิดชอบ แต่ถ้าทำได้แล้ว จะมีประโยชน์แก่สถาบันหลายฝ่ายทั้งหน่วยผลิต การตลาดและผู้บริโภค รวมทั้งจะเป็นประโยชน์ในด้านการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาและการวิจัย เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาในอนาคต

๓) ส่งเสริมและจัดตั้งสมาคมชาวประมงและสมาคมพ่อค้าสัตว์น้ำ เพื่อช่วยบริการข่าวสารการตลาดและการซื้อขายแก่สมาชิก

ปัจจุบันนี้สมาคมชาวประมงยังมีอยู่น้อยและที่มีอยู่แล้วก็ยังบริการสิ่งต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกได้ไม่เต็มที่ ฉะนั้น ทางราชการควรส่งเสริมให้จัดตั้งสมาคมชาวประมงในท้องถิ่นต่าง ๆ และขยายการดำเนินงานของสมาคมที่มีอยู่แล้วให้มากกว่าเดิม กล่าวคือ ให้สมาคมช่วยบริการหาข่าวสารการตลาดแก่สมาชิกด้วย เช่น ข่าวความเคลื่อนไหวของราคาและปริมาณกุ้งในท้องตลาด นอกจากนี้อาจช่วยสมาชิกรวบรวมกุ้งให้เป็นกลุ่มก้อนแล้วช่วยนำไปจำหน่ายแก่พ่อค้า ทำให้อำนาจการต่อรองมีมาก ส่วนทางด้านพ่อค่านั้นส่งเสริมให้จัดตั้งสมาคมพ่อค้าสัตว์น้ำ บริการหาข่าวสารให้แก่สมาชิกเช่นกัน การดำเนินงานของสมาคมทั้งสองดังกล่า

อาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายทางค่านี้อีกเพิ่มขึ้น แต่ทางสมาคมก็อาจเรียกค่าธรรมเนียมเล็กน้อยจากสมาชิก สมาคมจะมีใบแจ้งข่าวสารหรือใบสั่งเข้าไปให้สมาชิกทุก ๆ วัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้น่าจะให้ได้ดี เพราะมีสมาคมสำหรับพืชอื่น ๆ ของพ่อค้าขายส่งและพ่อค้าส่งออก ทำให้ผลมาแล้ว หลังจากที่ได้จัดตั้งสมาคมชาวประมงและสมาคมพ่อค้าสัตว์น้ำขึ้น สมาคมทั้งสองควรจะร่วมมือกันด้วย

๔) ขยายการให้สินเชื่อแก่พ่อค้าเพื่อจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ในค้ำ
บริการการค้า

กุ้งเป็นสินค้าที่เน่าเสียได้ง่าย โดยเฉพาะอุณหภูมิสูงและการขนส่งไม่ระมัดระวังคุณภาพยิ่งเสียเร็วขึ้น จากการสำรวจปรากฏว่าส่วนใหญ่พ่อค้าขายส่งจะเก็บรักษากุ้งโดยแช่น้ำแข็งไว้ในเข่งหรือลังไม้ การคัดเลือกขนาดและคุณภาพกุ้งมักวางตามพื้นดิน บางครั้งมักมีกลิ่นไม่ค่อยดี หรือกล่าวสรุปอีกนัยหนึ่งว่า การดำเนินกิจกรรมการตลาดเป็นแบบง่าย ๆ ไม่มีเครื่องมือที่ทันสมัย อันเป็นเหตุให้คุณภาพไม่ดีนั่นเอง ทั้งนี้เพราะพ่อค้าขายส่งกุ้งมีขนาดธุรกิจเล็ก เงินทุนมีน้อย จึงไม่ค่อยสนใจกับการปรับปรุงกิจกรรมเหล่านี้ให้ดีขึ้น

ปัญหาดังกล่าวจะแก้ไขได้โดย รัฐควรขยายการให้สินเชื่อแก่พ่อค้าซึ่งอาจให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจัดกองทุนสินเชื่อสำหรับการนี้โดยเฉพาะ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้พ่อค้าไปสร้างห้องเย็นเก็บรักษากุ้ง จัดสร้างสถานที่เหมาะสมสำหรับคัดเลือกกุ้งและบรรจุหีบห่อ ตลอดจนอุปกรณ์การขนส่งที่ทันสมัย เช่น รถห้องเย็น เป็นต้น หากสามารถทำได้ดังที่กล่าวนี้ จะช่วยรักษาให้กุ้งมีคุณภาพดีและขายได้ราคาสูง

๗.๔.๒ แนวทางปรับปรุงด้านสถาบันการตลาด

๑) ส่งเสริมให้พ่อค้าขายส่งและชาวประมงหรือผู้เลี้ยงรวมธุรกิจการค้า
กุ้งแบบสหกรณ์การจัดการและประกันรายได้

ปัญหาการรับซื้อกุ้งของพ่อค้าขายส่งมีหลายอย่าง คือ ต้องแย่งซื้อกุ้งจากชาวประมง แม้ว่าจะให้เงินยืมแก่ชาวประมงแล้ว แต่ชาวประมงก็ไม่นำกุ้งมาขายให้ และกุ้งที่รับซื้อได้ไม่นานนอน สาเหตุพอจะอธิบายได้ว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน พ่อค้ากับชาวประมงมีความสัมพันธ์ไม่ดีพอ เป็นเพียงแบบสัญญาเฉพาะอย่างและสัญญาการเสนอทรัพยากร

เท่านั้น ซึ่งสัญญาทั้งสองชนิดนี้ ราคาสูงต้องขึ้นกับราคาในท้องตลาด พ่อค้าไม่ได้รับประกันราคาอย่างไรเลย นอกจากนี้ชาวประมงหรือผู้เลี้ยงส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายนำกุ้งมาขายให้ที่ร้าน พ่อค้ารายใดให้ราคาสูงกว่าย่อมนำไปขายให้

การแก้ไขปัญหาดังกล่าวอาจกระทำได้โดยพ่อค้าขายส่งควรมีความสัมพันธ์กับชาวประมงในรูปสัญญาการจัดการและประกันรายได้ สัญญาแบบนี้จะรวมทั้งสัญญาเฉพาะตลาดและสัญญาการเสนอทรัพยากร และที่สำคัญที่สุดก็คือ พ่อค้าจะต้องช่วยชาวประมงหรือผู้เลี้ยงวางแผนการจัดการผลิต ก็จะต้องรับประกันราคาซื้อขาย ยอมเสี่ยงภัยในด้านราคาแทนชาวประมงบ้าง หากพ่อค้าสามารถทำได้เช่นนี้ย่อมมีความสนิทสนมกับชาวประมงมากขึ้น ซึ่งเชื่อว่าจะต้องรับซื้อกุ้งได้ปริมาณมากแน่นอน

๒) ส่งเสริมให้พ่อค้าขายส่งรวมธุรกิจการค้ากุ้งตามแนวอน

เนื่องจากพ่อค้าขายส่งส่วนใหญ่มีธุรกิจขนาดเล็ก เงินทุนที่ใช้ในการค้ากุ้งมีน้อย ต้องกู้ยืมจากแหล่งต่าง ๆ จนบางรายไม่มีเงินให้ชาวประมงยืมก็รับซื้อกุ้งไม่ได้ดังกล่าวแล้วข้างต้น

ฉะนั้น จึงควรส่งเสริมให้พ่อค้าที่มีขนาดเล็กนั้น ได้รวมธุรกิจการค้าแบบแนวอน กล่าวคือ แทนที่จะแยกอิสระเป็นร้านเล็ก ๆ หลายร้าน ให้รวมเป็นบริษัทใหญ่เลย เงินทุนก็หนาแน่น และรับซื้อได้ปริมาณมากขึ้น มีขนาดธุรกิจที่เหมาะสม การตลาดมีระเบียบด้วย แต่หลังจากรวมธุรกิจกันแล้ว พ่อค้าต้องมีความยุติธรรมพอ ไม่ใช่รวมเพื่อกดราคาชาวประมงและเอาเปรียบพ่อค้าขายปลีก เพราะได้กลายเป็นตลาดกึ่งผูกขาดไป

๗.๔.๓ แนวทางปรับปรุงราคากุ้งให้มีเสถียรภาพ

๑) จัดตั้งสภาการตลาดกุ้งหรือสัตว์น้ำ (Marketing Board)

วัตถุประสงค์นี้เพื่อยกระดับอำนาจการต่อรองของชาวประมงหรือผู้เลี้ยงให้สูงขึ้น รวมทั้งรักษาผลประโยชน์ของผู้บริโภค สภาการตลาดที่จะจัดตั้งขึ้นควรเป็นสภาการตลาดเอนกประสงค์ โดยมีหน้าที่เกี่ยวกับการค้าเพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาภายในประเทศ (Board stabilizing prices on domestic markets by trading) ประการหนึ่ง และหน้าที่การให้คำแนะนำและส่งเสริม (Advisory and Promotional Board) อีกประ-

การหนึ่ง กล่าวคือหน้าที่ประการแรกสภากาชาดจะทำการซื้อและจำหน่ายกึ่ง เช่นเดียวกับพ่อค้าคนกลาง โดยรับซื้อกึ่งจากชาวประมงหรือผู้เลี้ยงกึ่งในเวลาที่ราคาลดลง และจำหน่ายในเวลาที่ราคาภายในประเทศสูงขึ้น โดยขายให้แก่พ่อค้าขายส่งหรือพ่อค้าขายปลีกอีกต่อหนึ่ง ส่วนหน้าที่ประการหลังได้แก่การศึกษาตลาดส่ง เสริมการจำหน่ายกึ่งและวิเคราะห์คุณภาพกึ่ง รวมทั้งการให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการจัดชั้นและคุณภาพกึ่งให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๒) จัดตั้งร้านค้าสหกรณ์หรือร้านซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดเล็ก
(Superettes)

โดยที่บางท้องถิ่นตลาดบางแห่งไม่ได้เปิดบริการตลอดทั้งวัน ในตอนสายหรือเย็น ๆ กึ่งที่เหลือจะต้องขายในราคาต่ำเพราะน้ำแข็งแพง เก็บไว้วันรุ่งขึ้นอาจเสี่ยงต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาด้วยและคุณภาพอาจเสียก็ได้ บางแห่งตลาดคับแคบพ่อค้าขายปลีกบางรายต้องวางขายตามทางเดินก็มี

ดังนั้น เพื่อช่วยขยายระยะเวลาบริการของตลาดในท้องถิ่นนั้น ช่วยแก้ปัญหาราคาลงและแผงจำหน่ายไม่พอเพียง จึงสมควรส่งเสริมให้จัดตั้งร้านค้าสหกรณ์หรือซูเปอร์มาร์เก็ตขนาดเล็กขึ้น (การค้าปลีกประเภทหนึ่ง) โดยนำกึ่งที่ได้คัดเลือกแบ่งชั้นและบรรจุหีบห่อเป็นถุง ๆ แซ่ตู้เย็นไว้จำหน่าย ซึ่งทำให้พ่อค้าปลีกผู้บริโภคต่างมีผลประโยชน์และความพึงพอใจตามลำดับ นอกจากนี้ที่สำคัญก็คือช่วยลดการเปลี่ยนแปลงของราคากึ่งในตลาดขายปลีกได้อีกด้วย

๗.๔.๔ แนวทางปรับปรุงอื่น ๆ

๑) จัดอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการค้ากึ่ง
ปัจจุบันนี้เจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการค้ากึ่งหรือสัตว์น้ำ

มีความรู้ด้านการตลาดหรือเล่ห์เหลี่ยมในเชิงการค้าน้อยมาก ทำให้การควบคุมและบริหารงานยากลำบากและพ่อค้าไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ด้วย

ทางการควรจะได้จัดอบรมเจ้าหน้าที่ดังกล่าวให้มีความรู้เพิ่มเติม สามารถออกไปปฏิบัติงานได้จริง ๆ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการสัมมนาการค้ากึ่งขึ้นในแต่ละจังหวัดเป็นประจำทุกปี โดยเชิญพ่อค้ากึ่งและชาวประมงเข้าร่วมด้วย ให้เจ้าหน้าที่ช่วยชี้แจงนโยบายและการดำเนินงานให้แต่ละฝ่ายเข้าใจและไว้วางใจราชการมากขึ้น ขณะเดียวกันให้พ่อค้าและชาวประมงที่มีปัญหาด้าน

การค้าหรือการผลิตกุ้งได้มาช่วยพิจารณาแก้ไขร่วมกันด้วย

๒) ให้เจ้าหน้าที่หน่วยปราบปรามช่วยปราบโจรสลัดทะเล

ทั้งนี้เพราะโจรสลัดมักก่อความหวาดกลัวชาวประมงผู้จับกุ้งเสมอ ๆ ขอบปล้นเครื่องมือ ทำให้บางครั้งชาวประมงไม่กล้าออกทะเล ผลอาจกระทบถึงปริมาณกุ้งในท้องตลาดได้ ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ควรปราบปรามโจรเหล่านี้ให้เด็ดขาดต่อไป ทั้งนี้เพื่อความสันติสุขของชาวประมงส่วนรวมอีกด้วย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย